

Et tolv år gammelt ugandisk kvinne fra Tøyen

Interseksjonell samfunnsanalyse i barneromanen *Hør'a dagbok*

Elin Stengrundet

Nansi fra Amina Sewalis barneroman *Hør'a dagbok: Dagen Nansi gjort dagbokskrivning HEFTIG igjen!* (2020) presenterer seg som «[e]t tolv år gammelt ugandisk kvinne fra Tøyen».¹ Presentasjonen avslører at Nansi inngår i flere sosiale kategorier som potensielt kan påvirke levekårene hennes. Det korte sitatet løfter alene fram kategoriene etnisitet, kjønn, alder og klasse, der Nansi i alle tilfeller havner på den minst privilegerte siden og dermed er mest utsatt. Og selv om Nansi står fram som en jente med ukuelig selvtillit og pågangsmot, er det ikke til å stikke under stol at hun er i en prekær situasjon: Hun opplever etnisk, sosialt og økonomisk utenforskap.

Kompleksiteten i Nansis situasjon avspeiles imidlertid ikke i resepsjonen. Flere tidligere anmeldere legger mest vekt på at hovedpersonen er en etnisk minoritet, og de mener bokas største verdi er at den tilbyr et identitetspunkt for etniske minoritetsbarn.² Er det dermed slik at kategorien etnisitet overtrumfer de øvrige i

---

¹ Amina Sewali, *Hør'a dagbok: Dagen Nansi gjort dagbokskrivning heftig igjen* (Oslo: Aschehoug, 2020), vaskeseddel.

² Se for eksempel følgende anmeldelser: Ingrid Senje, anmeldelse av *Hør'a dagbok*. *Barnebokkritikk*, 2020–12–07. <https://www.barnebokkritikk.no/gjor-dagbokskrivning-kult-igjen/>. Ingrid Åbergsgjord, anmeldelse av *Hør'a dagbok*. *Aftenposten*, 2020–10–25. <https://www.aftenposten.no/kultur/i/eKW1r4/bokanmeldelse-smaafrisk-norsk-ugandisk-spraakmiks>

Nansis tilfelle, eller er det snarere slik at leseren legger for stor vekt på denne kategorien? Magnus Nilsson mener det siste er en typisk tendens når anmeldere og forskere befatter seg med litteratur som tematiserer kultur møter, og han framfører en klar oppfordring: Hefter man seg ved kategorien etnisitet, står man i fare for å overse at andre kategorier kan være like bestemmende for karakterenes livs- og levevilkår. Det er med andre ord viktig, understreker Nilsson, at man viser «en vilja att problematisera *alla* kollektiva identiteter», og han eksemplifiserer slik: «En flykting frå Syria är aldrig bara en flykting. Hen kan också vara exempelvis kristen, kvinna og kurd».³ Dessuten, framholder han, «genomkorsas alla kulturelle grupper av klasskillnader», men dette er ofte usynliggjort i resepsjonen.⁴ Det siste poenget er særlig relevant i en norsk kontekst, der klassespørsmål generelt spiller en mindre rolle enn i svenske diskusjoner.⁵

Nilssons oppfordring virker særlig viktig å ta på alvor i møte med *Hør'a dagbok*. Gjennom hovedkarakterens selvpresentasjon innbyr romanen nettopp til perspektivet han implisitt etterlyser, nemlig det interseksjonelle. Patricia Hill Collins og Sirma Bilge understreker at følgende grunnleggende oppfatning ligger bak begrepet interseksjonalitet: «The events and conditions of social and political life and the self can seldom be understood as shaped by one factor. They are generally shaped by many factors in diverse and mutually influencing ways». Å anlegge et interseksjonelt perspektiv på *Hør'a dagbok* innebærer dermed at jeg analyserer «the complexity in the world, in people, and in human experiences», og siden det er en dagbokroman, er det naturlig at det er «[the] individual experiences in everyday life» som blir vektlagt.⁶ Nærmere bestemt undersøker jeg om Nansis prekære situasjon først og fremst framstilles som et resultat av hennes status som etnisk minoritet, eller om romanen tegner et mer sammensatt bilde. Jeg vil ha et særlig blikk på hvordan boka behandler forholdet mellom kategoriene klasse og etnisitet.

---

³ Magnus Nilsson, «Skildringen av arbetarklassen i Sven Wernströms *Trälarna*. 1900-talet», i *Mångkulturell barn- och ungdomslitteratur. Analyser*, Maria Andersson & Elina Drunker red. (Lund: Studentlitteratur, 2017), 73.

⁴ Nilsson, «Skildringen av arbetarklassen i Sven Wernströms *Trälarna*. 1900-talet», 74.

⁵ Riktignok kommenterer Åbergsjord at handlingen er lagt til en «klassedelt» bydel, men hun utyper ikke dette videre. Hun mener dessuten at dette er et av bokas svakere sider. Miljøbeskrivelsen, skriver hun, «er så pregløs at dette kunne foregått i en hvilken som helst klassedelt by i mange land». Åbergsjord, anmeldelse av *Hør'a dagbok*.

⁶ Patricia Hill Collins & Sirma Bilge, *Intersectionality*, (Cambridge: Polity Press, 2020), 2.

Avslutningsvis diskuterer jeg hvilke verdifulle innsikter for barneleseren analysen frambringer. Dette er en viktig diskusjon av to grunner. For det første knytter den analysen til en pågående diskusjon om *Hør'a dagboks* didaktiske potensial. Tidligere har Trude Bukve og Nina Goga argumentert for at romanens flerspråklige tematikk legitimerer bokas plass i litteraturundervisningen.⁷ Spørsmålet er om samfunnsanalysen i den er kompleks nok til å gjøre det samme. For det andre er diskusjonen om bokas innsikter viktig fordi den kan synliggjøre hvilke temaer og problemstillinger nettopp barnelitteraturen bringer inn, som øvrig litteratur om klasse ikke nødvendigvis vier like stor oppmerksomhet. Slike diskusjoner har tidligere blitt etterlyst fordi de legger grunnlaget for å forstå barnelitteratur som et naturlig og viktig materiale i forskning på klasse i litteratur.⁸

Kort om *Hør'a dagbok*

Anansiwa, som fordi ingen i Norge klarer å uttale navnet hennes riktig, kaller seg Nansi, kom til Norge fra Uganda for to år siden, og hun bor i en blokkleilighet på Oslos østkant sammen med moren og broren. Som tittelen på boka antyder, får vi lese Nansis dagbok. Dagbokskrivning er vel å merke ikke en aktivitet Nansi har startet med frivillig, men en oppgave hun har fått av læreren for å bli bedre til å skrive. Åpningen på boka avslører hvorfor læreren mener Nansi kan ha godt av å øve litt ekstra:

Sjøre
Skære
~~Chare?~~
Kære dagb
Shere dagbok?
~~Føkk deg dagbok!!~~
Hør'a dagbok.⁹

---

⁷ Trude Bukve & Nina Goga, «Den flerspråklege skjønnlitteraturen sitt potensiale for undervisning i og om språklege tema i norskfaget». *Sprogforum. Tidsskrift for sprog- og kulturpedagogik* vol. 31 (2025: 80), 28–35. <https://doi.org/10.7146/spr.v31i80.152608>

⁸ Argumentet er framført i Elin Stengrunder & Ingrid Nestås Mathisen, «'De flinkeste fagfolka i verden'. Bildeboka *Hull & Sønn* (2004) som arbeiderlitteratur». I *Arbeiderlitteratur bortom kanon. Nordiska perspektiv*, Beata Agrell, Anna Forssberg & Magnus Nilsson red. (Malmö: Malmö University Studies in Class and Culture, 2024), 322–323.

⁹ Sewali, *Hør'a dagbok*, 3, forfatterens gjennomstreking.

Dagboka viser at Nansi etter hvert blir bedre til å skrive, men fra start til slutt inneholder boka både såkalte skrivefeil så vel som innslag av multietnolett, og i tillegg er språkføringen generelt sett muntlig.¹⁰

Innholdet i dagboka handler ellers en del om Nansis strev med språk og skriving, men aller mest handler det om Nansis dagligliv og hennes vei til å bli det hun drømmer om, nemlig «Norges STORESTE RAPSTJERNE!».¹¹ I løpet av måneden leseren følger Nansi, blir hun riktignok ikke Norges største rapstjerne, men hun får til slutt opptrådt på ungdomsklubben. Veien dit er imidlertid ikke enkel. Som Nansi selv påpeker, «det skje masse drama».¹² Utgangspunktet er at Nansi har blitt uvenn med sin tidligere bestevenn Marvin, men hun får seg en ny venn når det starter en ny gutt i klassen, Ask. Ask er en ivrig pianospiller, og den felles interessen for musikk så vel som det felles sosiale utenforskapet legger til rette for vennskapet og bandet «Svarte og Hvite Tangenter».

Samtidig som Ask forsøker å lære Nansi å spille piano, er de stadig i klinsj med Marvin og gjengen hans. Det blir til slutt avtalt at de to gjengene skal ha en rap-battle på ungdomsklubben. Det blir et stort show med to gode rap-innslag, og teknisk sett er det Marvin og gjengen som vinner, men det er Ask og Nancy som blir de moralske vinnerne, for battlen avsluttes med at Marvin innrømmer foran alle at teksten de har framført, er stjålet fra Nansi. Neste dag kan dermed Nansi og Ask gå på skolen som vinnere, og det hele avsluttes med en begynnende forsoning mellom Nansi og Marvin.

«Boka prøver å få fram et poeng»:

Mottakelsen av *Hør'a dagbok*

«Ses på første side!» avslutter vaskeseddelen på *Hør'a dagbok*, og man kan trygt slå fast at mange har fulgt Nansis oppfordring. Boka har nemlig gjort stor suksess. Ikke bare har den kommet i flere opplag og vært med i lesekampanjen Bokslukerprisen, som innebærer at 120 000 5.–7. klassinger i Norge har lest og anmeldt et utdrag

---

¹⁰ For en grundigere analyse av språket i boka og alternative måter å omtale språket på, se Bukve & Goga, «Den fleirspråklege skjønnlitteraturen sitt potensiale for undervisning i og om språklege tema i norskfaget».

¹¹ Sewali, *Hør'a dagbok*, vaskeseddel.

¹² Sewali, *Hør'a dagbok*, vaskeseddel.

fra boka.¹³ I 2023 ble boka også oppført som hiphop-musikal, og i etterkant har musikken fra musikalen blitt gjort tilgjengelig blant annet på Spotify.

Boka har også høstet en rekke anmeldelser, og den ser ut til å fenge. Når det gjelder de unge anmelderne fra Bokslukerprisen, påpeker riktignok en del at språket, som i tillegg til å være muntlig har innslag av skrivefeil og multietnolekt, gjør boka litt vanskelig å lese, men de er stort sett positive. Mange løfter fram at boka er morsom: En mener det er en «veldig episk bok!!!!», mens en annen rett og slett slår til med «terningkast 8». Det er kort sagt en bok de anbefaler, og da slett ikke bare til barn: «Jeg vil anbefale boka til alle som kan lese egentlig ikke noe spesiell aldersgruppe egentlig for vis du kan lese den burde du lese den».¹⁴

De voksne anmelderne er til sammenligning noe mer forbeholdne i sin ros. Riktignok lar de seg alle sjarmere av den impulsive, friske og energiske hovedkarakteren Nansi, og det blir påpekt at det er språket som får fram denne kvaliteten. For eksempel skriver Judith Dybendal i *Periskop* at «den virkelige styrken [i boka] er det direkte, muntlige språket»¹⁵, mens *Aftenpostens* Ingrid Åbergsjord løfter fram at «det er først og fremst når Nansi skildrer sine ufiltrerte følelser, at boka virkelig tilfører noe verdifullt til norsk litteratur».¹⁶ Kvalitetene til tross, et helt vellykket bokprosjekt er det ifølge de voksne anmelderne ikke. «[B]okens oppskrift er i overkant enkel», mener Åbergsjord, Dybendal savner alvor i boka, og Ingrid Senje fra *Barnebokkritikk* håper rett og slett at «Sewali setter seg enda høyere mål i sin neste bok om Nansi».¹⁷ Spørsmålet er om kritikerne har rett i sine vurderinger av bokas dybde.

Ved første blick på boka kan man tenke at kritikerne som etterlyser dybde, trolig har rett. *Hør'a dagbok* minner nemlig om en type bok som er hyperpopulær hos barn og unge: den humoristiske, grafiske dagbokromanen. Når man ser forsiden, stilen på illustrasjonene og fonten som er valgt, tenker man straks på Jeff Kinneys serie *En pingles dagbok*, som gjorde denne typen bøker kjent.¹⁸ Denne likheten har slett ikke gått anmelderne hus forbi, og den tjener ikke til bokas fordel. Senje

---

¹³ Når det gjelder *Hør a' dagbok*, finner man nesten 3 500 anmeldelser skrevet av barn. Disse er tilgjengelige her: <https://bokslukerprisen.no/tekst/hora-dagbok/>. For mer om Bokslukerprisen, se <https://bokslukerprisen.no/om-bokslukerprisen/>.

¹⁴ Anmeldelsene barna har skrevet, er tilgjengelige her: <https://bokslukerprisen.no/tekst/hora-dagbok/>

¹⁵ Judith Dybendal, anmeldelse av *Hør'a dagbok*. *Periskop*, 2020–12–04. <https://periskop.no/hostens-debutanter-full-fres-med-ungt-sprak-fra-sewali-og-slettebakken/>

¹⁶ Åbergsjord, anmeldelse av *Hør'a dagbok*.

¹⁷ Senje, anmeldelse av *Hør'a dagbok*.

¹⁸ På originalspråket har serien tittelen *Diary of a Wimpy Kid*, og på svensk heter den *Dagbok för alla mina fans*.

har merket seg likheten og mener *Hør'a dagbok* ikke kan betegnes som en «sjangerutfordrende bok»¹⁹, og Åbergsjord, som mener *Hør'a dagbok* har et svakt plott, skriver at Sewali «kopierer en formel som har vært voldsomt populære [sic] det siste tiåret», og hun trekker fram nettopp Kinneys serie.²⁰ Men det spørs om ikke de voksne anmelderne er for forutinntatte i lesningen av *Hør'a dagbok*, for i anmeldelsene til barna finner man andre takter.

Barna som anmelder *Hør'a dagbok*, ser også slektskapet med *En pingles dagbok*, men der de voksne vektlegger likheter, betoner enkelte av barna forskjellene. «[Boka] var morsom fordi den var annerledes enn andre dagbokbøker som en pingles dagbok», skriver et av barna, og en annen antyder at *Hør'a dagbok* skiller seg ut fra sjangeren fordi den framstår som mer kompleks: «Den var ganske morsom og litt snål, boka er jo en bok i den samme sjangeren som en pingles dagbok og mange andre. Boka er bra fordi det er ikke bare tull,tøys og noen som kanskje oversvømmer toalettet. Boka prøver å få fram et poeng om hvor vanskelig det er å flytte til et helt ukjent navn ,uten og kunne språket».

Tar man den tidligere forskningen i betraktning, finner man også tegn på at boka er mer kompleks enn den først kan gi inntrykk av. I artikkelen «Rap og multietnolektisk myndiggjøring i Amina Sewalis dagbokroman *Hør'a dagbok*» finner Nina Goga at Nansi gjennom dagbokskrivningen utvikler tro på at hun kan bruke språket slik hun ønsker og behersker det, og tilsvarende at hun utvikler tro på at hun har rett til «å være aktiv og artikulert gjennom en kulturell uttrykksform som rap».²¹ Med andre ord myndiggjør Nansi seg selv språklig og kulturelt gjennom dagbokskrivningen, og det barneromanen gjennom dette viser for leseren, er ifølge Goga at «det er flere mulige måter å finne og ta plass på i de fellesskapene barn og unge inngår i».²² En beslektet innfallsvinkel finnes i Kristina Leganger Iversens artikkel «Kvifor skrive? Identitet, skriveridentitet og tekstskapning som motiv i barneromanene *Hør'a dagbok* og *Buffy By er talentfull*». Iversen undersøker hvordan skrivning blir framstilt, og hva skrivning ifølge bøkene kan bidra til. Hun finner at de to skrivende hovedpersonene «opplever at identiteten og forholdet til fellesskapet endrar seg i takt med at skriveprosjekta

---

¹⁹ Senje, anmeldelse av *Hør'a dagbok*.

²⁰ Åbergsjord, anmeldelse av *Hør'a dagbok*.

²¹ Nina Goga, «Rap og multietnolektisk myndiggjøring i Amina Sewalis dagbokroman *Hør'a dagbok*», *Barnboken* vol. 47 (2024), 23 & 5. <https://doi.org/10.14811/clr.v47.897>

²² Goga, «Rap og multietnolektisk myndiggjøring i Amina Sewalis dagbokroman *Hør'a dagbok*», 13.

utviklar seg», og slik svarer også bøkene på det sentrale spørsmålet om hvorfor vi skriver: «[F]or å forstå oss sjølv, og for å få betre relasjonar til oss sjølv og dei rundt oss». ²³ Det foreløpig siste forskningsbidraget er den tidlige nevnte artikkelen til Goga og Bukve, og også der står språket i sentrum. Nærmere bestemt legger de vekt på hvordan romanen tematiserer ulike holdninger til flerspråklig praksis. På dette grunnlaget argumenterer de for at boka inneholder refleksjoner som er relevante ikke bare for barneleseren, men også for studenter i lærerutdanningen. ²⁴

Sett under ett er det uenigheten som rår når det gjelder spørsmålet om bokas dybde og dermed kvalitet. I det videre vil jeg slutte meg til barneanmelderne og forskningen ved å argumentere for at bokas innsikter om samfunnsforholdene er langt fra enkle eller likeframme. Riktignok kan det i utgangspunktet virke slik, for boka signaliserer at kulturmøtetematikken må ses som sentral, og boka framhever dessuten den sosiale kategorien etnisitet på en velkjent måte. Sagt med andre ord ser boka ut til å invitere til lesemåten Nilsson kritiserer, og den underbygger i tillegg allmenne fordommer knyttet til etnisitet. I det følgende vil jeg først vise hvordan boka inviterer til en slik lesemåte og forståelse. Deretter diskutere jeg imidlertid hvordan boka i neste rekke opponerer mot denne lesemåten og snarere taler for en interseksjonell innstilling. På den måten utfordrer den også fordommene den først setter i spill.

«Jeg hate den blick»: En typisk kultur møtebok

Noe som gjør at man med en gang sorterer *Hør'a dagbok* innunder kategorien «bøker som tematiserer kultur møter», er at boka er skrevet på en måte som viser at teksten er ført i pennen av et etnisk minoritetsbarn. Også stedet det hele foregår på, gir straks leseren signaler om at kulturmøtetematikken kan være sentral: Nansi bor nemlig på Tøyen, og Tøyen er en bydel i Oslo som først og fremst er kjent for sitt etniske mangfold. I tillegg er persongalleriet konstruert og framvist på en måte som slett ikke er uvanlig for bøker som har kultur møter som hovedtema.

---

²³ Kristina Leganger Iversen, «Kvifor skrive? Identitet, skriveridentitet og tekstskaping som motiv i barneromanane *Hør'a dagbok* og *Buffy By er talentfull*», i *Åpne dører mot framtiden. Norske ungdommers møte med tekster om minoritetserfaringer*, Jonas Bakken & Elisabeth Oxfeldt red. (Oslo: Universitetsforlaget 2025), 246. <https://doi.org/10.18261/9788215071237-25-11>

²⁴ Bukve & Goga, «Den fleirspråklege skjønnlitteraturen sitt potensielle for undervisning i og om språklege tema i norskfaget».

Nansi er selv et eksempel på det: Hun framstilles som en vill, opprørsk og streetsmart type som stadig vekk blir kastet på gangen fordi hun ikke gjør som hun skal på skolen. En annen velkjent karakter fra slike bøker er også motsetningen, nemlig den skoleflinke og tilpasningsdyktige minoriteten, og i denne boka er denne karakteren representert av Nansis bror.²⁵ Han er en skoleflink sjakkspiller, som, for virkelig å understreke stereotypien, selvsagt bruker briller. I tillegg framstår også moren som en typisk karakter i denne sammenhengen: Hun er den strenge innvandrermoren som ikke er fremmed for å straffe barna fysisk.²⁶ Nansi forteller blant annet om denne hendelsen: «Når mamma er sjempesint, og hun spørre meg om noe, det er best å ikke svare ass. En gang for lenge siden, jeg svaret hun frekt tilbake, og hun nesten klappet av alt brunfarge fra min huden».²⁷ Moren nekter også Nansi å være med venner og å delta på rap-battlen fordi hun mener Nansi bør bruke tiden sin på skolearbeid.

Videre er det klart at Nansis status som etnisk minoritet er sentral for livet hun lever. For det første er det tydelig at hennes etniske opprinnelse er en viktig faktor i hennes selvforståelse og identitetsfølelse. Det kommer blant annet til uttrykk gjennom protesten hennes mot dagbokskrivning: «Men problemene er at SVARTINGER IKKE SKRIVE DAGBOK! Helt ærlig. På filmer, bare rik hvit jentene med glinsehår som danse i vind skrive dagbok».²⁸ Nansi er med andre ord opptatt av at hun ikke er «hvit», og at hun dermed ikke skal gjøre «hvite» aktiviteter.

For det andre opplever Nansi at den verdenen hun lever i, behandler henne ut fra fordommer om etniske minoriteter. Et viktig poeng i boka er nemlig at den postkoloniale diskursen fortsatt er høyst levende og til stede og noe Nansi er nødt

---

²⁵ Både Tatjana Samoilow & Per Esben Myren-Svelstad og Annika Bøstein Myhr & Anniken Jansen påpeker at det er typisk for bøker i denne tradisjonen å ha en streetsmart og en skolesmart karakter, og sistnevnte mener at dette har blitt gjentatt så ofte at det nå kan regnes som en stereotypi. Samoilow & Myren-Svelstad, *Kritisk teori i litteraturundervisningen* (Oslo: Fagbokforlaget, 2020), 12. Bøstein Myhr & Jansen, «På matta: Hvorfor er ikke litteratur om innvandring til Norge (tilsynelatende) mer grenseoverskridende?», i *Fortellinger om migrasjon. Skandinavisk, fransk-, tysk- og spanskpråklig samtidslitteratur*, Guri Ellen Barstad, Barbro Bredeesen Opset & Elin Nesje Vestli red. (Oslo: Universitetsforlaget, 2022), 100. <https://doi.org/10.18261/9788215065526-2022-04>

²⁶ Guri Ellen Barstad, Annika Bøstein Myhr & Elin Nesje Vestli skriver at kritikken av «strenge, for ikke å si voldelige, oppdragernormer har vedvart i skandinavisk litteratur skrevet av etterkommere av innvandrere». Barstad, Bøstein Myhr & Nesje Vestli, «Migrasjonslitteratur: aktuelle begreper og kontekster», i *Fortellinger om migrasjon. Skandinavisk, fransk-, tysk- og spanskpråklig samtidslitteratur*, Guri Ellen Barstad, Barbro Bredeesen Opset & Elin Nesje Vestli red. (Oslo: Universitetsforlaget 2022), 25. <https://doi.org/10.18261/9788215065526-2022-01>

²⁷ Sewali, *Hør'a dagbok*, 76.

²⁸ Sewali, *Hør'a dagbok*, 3.

til å forholde seg til.²⁹ Hun opplever for eksempel at Ask har et postkolonialt blikk på henne: «Også ... han gi meg en drittblekk. Du vet, den 'åh, stakkars lille fattig afrikansk jente med flue i ansikt og stor sulten mage'-blekk? Og da jeg få lyst til å klappe til trynen hans. For jeg hate den blekk». ³⁰ En annen gang observerer Nansi, Ask og venninnen Avi at Marvin, som også er et etnisk minoritetsbarn, går inn i en stor villa, og igjen viser Ask at han er preget av den postkoloniale diskursen: «'Kanskje han skal rane stedet? Ask hviske nervøs. 'Det der er rasistisk', Avi og jeg sier på kor». ³¹ I tillegg erfarer Nansi at skolen forsterker diskursen, blant annet gjennom læremidlene: «I historie i dag, Lillun [læreren] siet at vi skal lære om slavene. Og i bok – vet du hva jeg se i bok? Jeg se triste naken afrikanere [...] jeg bli sint da, fordi de på bilde se ut som meg. Samme brun huden, samme hår. Og jeg bli mere sint fordi jeg nesten bare se sånn stygg bilde i bøkene av sånn som meg». ³² Det Nansi savner, er innslag av mennesker hun faktisk identifiserer seg med eller beundrer, for eksempel en som den vakre, talentfulle og vellykkede Nina Simone, som er et forbilde for Nansi. I læremidlene er det også slik at majoritetskulturen står som representanter for fornuft og intellekt. Som Nansi kommenterer: «I dag i historietime, Lillun sier at vi skal lære om liten død hvit mann med sjegg og brille. Alltid vi skal lære om liten død hvit mann med sjegg og brille». ³³

Poenget er at boka gir mange signaler om at etnisitet ikke bare er et sentralt tema i boka, men også at det er en viktig kategori i Nansis liv. Det er dermed ikke overraskende hvis leseren tenker at Nansis status som etnisk minoritet er det som i aller størst grad påvirker hennes livs- og levevilkår. Og hadde boka hadde stoppet der, ville den bidratt til å bygge opp under etablerte fordommer som hefter ved nettopp denne sosiale kategorien. Det gjelder overordnet sett – etnisitet er den sentrale, for ikke å si eneste, kategorien som påvirker livet til etniske minoriteter – og det gjelder i detaljene – for eksempel at etniske minoritetsforeldre på grunn av kulturen er strengere enn andre, eller at etniske minoritetsbarn er enten opprørske villstyringer eller praktiske emplerer. Bokas kvalitet viser seg imidlertid i at den diskuterer og problematiserer fordommene den setter i spill, og det er i

---

²⁹ Forståelsen av den postkoloniale diskursen i denne artikkelen samsvarer med begrepet slik det er forklart i Edward Said, *Orientalism. Western conceptions of the Orient* (New York: Random House, Inc, 1978).

³⁰ Sewali, *Hør'a dagbok*, 127.

³¹ Sewali, *Hør'a dagbok*, 167.

³² Sewali, *Hør'a dagbok*, 104.

³³ Sewali, *Hør'a dagbok*, 54.

denne prosessen boka ikke bare avslører fordommene, men også framviser et nyansert bilde av samfunnsforholdene.

«Du vet hvorfor jeg har to drittjobber, Anansiwa?»:

Å utfordre fordommer

Hør'a dagbok utfordrer altså fordommene den setter i spill. Et eksempel er knyttet til Nansis problemer på skolen. Når man starter å lese boka, kan man oppfatte Nansi som et typisk opprørske minoritetsbarn som ikke vil innordne seg reglene i den norske skolen. Det er slik læreren i boka oppfatter henne, og resultatet er at læreren kaster henne på gangen. Disse hendelsene skjer særlig i sammenheng med høytlesning. Dette er noe Nansi vegrer seg sterkt for, men læreren gjør, som følgende scene viser, sitt beste for å tvinge Nansi til å bøye seg:

«Din tur til å lese, Nansi» [sier Lillun].

[...]

Min hjerte begynne å slå fort da. For jeg HATE å lese høyt! Og Lillun vet at jeg hate å lese høyt. Men fortsatt hun tvinge meg ass.

Så jeg bare: «Nei takk, Lillun».

Jeg siet jo takk og det er jo sjempehøflig, ikke sant? Men Lillun sin trynen bli til tomat da.

«Vennligst les NÅ, Nansi», hun sier med frekk i stemmen.

[...]

Og da jeg blir sint ass! Så jeg reise meg og skrike:

«VENNLIGST NEI ... TAKK!!!»

Og da Lillun kaste meg ut som søppel.³⁴

Hendelsen er beskrevet fra Nansis perspektiv, og leseren kan ikke sikkert vite bakgrunnen for lærerens oppførsel. Siden boka samlet sett viser hvor levende og til stede den postkoloniale diskursen er i samfunnet Nansi lever i, er det imidlertid nærliggende å tenke at læreren vurderer og responderer på oppførselen med et blikk preget av nettopp denne diskursen.

Én grunn til å tenke at læreren lar seg styre av fordommer knyttet til etnisitet, er at det ikke finnes noen tegn i teksten på at læreren tidligere har forsøkt å

---

³⁴ Sewali, *Hør'a dagbok*, 42.

undersøke hva som egentlig ligger bak Nansis motstand. Hadde hun møtt Nansi på en annen måte enn å kaste henne på gangen, ville hun trolig raskt oppfattet hvor problemet ligger. Til dagboka klarer nemlig Nansi å beskrive hvorfor hun ikke vil lese høyt. Når hun forsøker å lese lekser hjemme, skriver hun dette: «Jeg ta opp norsk bok, og putte fram kapittel om sjegebrillemann. Men som vanlig, med en gang jeg prøve å lese, bokstavene begynne å hoppe rundt som de feire nyttår ass.»³⁵ En fagperson vil raskt kunne klare å sette en diagnose ut fra disse beskrivelsene, og en lærer bør også kunne klare det: Nansi har dysleksi, og *det* er årsaken til at hun ikke vil lese høyt.³⁶ Lillun oppdager det riktignok til slutt, og samlet sett framstår hun som en mer sympatisk karakter enn utdraget over viser, men poenget mitt er at boka på denne måten motsetter seg forklaringer som er basert på fordommer, og det handler da særlig om at man ikke skal la etnisitet være den enkle forklaringen på *alt*.

Oppbyggingen og den påfølgende utfordringen av fordommer er gjennomgående i boka. Det gjelder alt fra fordommer knyttet til nerder (nerdene har også sosial intelligens) til fordommer knyttet til kroppsstørrelse (tjukke folk er ikke dumme eller komiske fråtser).³⁷ Et annet eksempel er fordommen om den strenge, autoritære og voldelige innvandrerforelderen. Én måte den utfordres på, er ved å vise at moren også er varm og omsorgsfull. Nansi omtaler henne tross alt som «verdens beste mamma», og hun grunngir det med at moren gir henne både psykisk og fysisk trøst når hun trenger det.³⁸ Den andre måten fordommen brytes ned på, er ved å gi leseren en mer nyansert årsak til morens helt klart problematiske oppdragelse. Den vanlige forklaringen på denne foreldretypen er at oppdragerstilen bunner i kultur, men i *Hør'a dagbok* kommer det etter hvert fram at forklaringen må søkes et annet sted. Grunnen til at moren gjør alt for at ungene skal gi seg hen til skolen og skolearbeidet, handler ikke først og fremst om kultur, men om klasse. Moren frykter nemlig at ungene skal ende opp som

---

³⁵ Sewali, *Hør'a dagbok*, 81.

³⁶ Også illustrasjonen synliggjør i dette tilfellet at Nansi har dysleksi. Illustrasjonen viser bokstaver som hopper ut av boka og skaper kaos, og som Goga påpeker, er dette «en visualisering av lesevansker som nærmest er blitt emblematiske med Ole Lund Kirkegaards fortelling fra 1975 om Gummi-Tarzan der bokstavene er illustrert som maur på sidene». Goga, «Rap og multietnolektisk myndiggjøring i Amina Sewalis dagbokroman *Hør'a dagbok*, 10.

³⁷ Malin Jenssen Bakken viser i sin analyse av Ask som bokas tjukke karakter, at framstillingen av han utvikler seg fra det karikerte til det nyanserte og komplekse. Se Bakken, «Hva skjuler seg i glipen? Kroppskomikk og karakterframstilling i visuelle barneromaner». *Edda*, vol. 113 (2025: 4), 124–139.

<https://doi.org/10.18261/edda.112.4.2>

³⁸ Sewali, *Hør'a dagbok*, 116.

henne. Hun har kort og godt et tungt og strevsomt liv: Hun går på norskkurs, og hun er i tillegg nødt til å ha to vaskejobber, en på dagtid og en på kveldstid. I en krangel med Nansi forklarer hun selv at det er *dette* som er årsaken til at hun er både psykisk og fysisk brutal:

«Du vet hvorfor jeg har to drittjobber, Anansiwa? [...] Du vet hvorfor vi ikke er i Uganda nå, Anansiwa? Fordi du og din broren skal få et god utdannelsen, så dere kan hva? Få den beste liv dere kan få!»³⁹

Også senere begrunner moren sin væremåte overfor Nansi med henvisning til barnas jobbmessige og dermed økonomiske framtid. Det skjer når Nansi forteller moren at hun kanskje ikke er skoleflink, men at hun har lært å lese noter. Moren svarer bryskt: «Kan du søke jobb med noter? [...] Kan du komme inn på bra videregående med noter? Kan du tjene penger og passe på din utakknemlig barn med noter, Anansiwa?».⁴⁰ Morens handlinger er med andre ord knyttet til et ønske om at klasseposisjonen ikke skal gå i arv. Allerede her er det dermed klart at ikke bare etnisk tilhørighet, men også klasse og den tilhørende økonomiske situasjonen er en faktor som påvirker Nansis liv og vilkår. Slik introduserer boka et interseksjonelt perspektiv, og som jeg vil vise i det videre, blir klasse løftet fram også i andre sammenhenger.

«TV uten teip på strøm»: Nansis klassetilhørighet

Nansis klassetilhørighet er en sentral faktor i livet hennes, og det er en faktor hun selv er oppmerksom på. Allerede i første kapittel blir det understreket flere ganger. For eksempel definerer Nansi seg eksplisitt som motsatt av «hvit jentene» som skriver dagbok, og da ikke bare fordi hun har en annen hudfarge. Hun regner seg også som en motsetning fordi disse jentene er «rik», mens hun selv «bare har 11 kroner og et død flue i mitt sparegrisen!».⁴¹ Nansi unngår altså ikke bare «hvite» aktiviteter. Hun tar også avstand fra *rike* aktiviteter.⁴²

---

³⁹ Sewali, *Hør'a dagbok*, 77.

⁴⁰ Sewali, *Hør'a dagbok*, 207.

⁴¹ Sewali, *Hør'a dagbok*, 4.

⁴² Også Iversen er for øvrig inne på at Nansi ikke identifiserer seg med den jevne dagbokskriver, og at dette har med dagbokskriverens klasse, kjønn og etnisitet å gjøre: «Dagbokskrivning er noko [Nansi] identifiserer med rike, kvite og glatthåra jenter». Iversen, «Kvifor skrive? Identitet, skriveidentitet og tekstskaping som motiv i barneromanane *Hør'a dagbok* og *Buffy By er talentfull*», 239.

Familiens økonomiske situasjon har i tillegg konsekvenser for hvor Nansi bor, nemlig i en blokkleilighet med tynne vegger på Tøyen, som er et område med lav sosioøkonomisk status. Videre har det konsekvenser for små ting i hverdagen, som at hun ikke har råd til et piano eller et keyboard og dermed må nøye seg med et hun har tegnet, og som hvilken dagbok hun får av moren:

Jeg se et rosa Hello MjauMjau-dagbok. [...] Så da jeg bare: Men Mamma, Hello MjauMjau er for jentete jenter, jo!

Og mamma bare: Og hva er du? Et kamelete kamel?

Da jeg bare: Nei, mamma, jeg ikke er kamel. Men var det ingen kul dagbok på butikken?

Og mamma hun bare: Hello MjauMjau var på tilbud, så begynn å skrive i den før jeg klappe til din trynen!⁴³

Hvor lite penger familien har, blir ikke minst understreket av Nansis drømmer om fremtiden, av forestillingene hennes om hvor mye penger man trenger for å være rik, og av tankene hennes om hva hun skal bruke pengene til. Hun drømmer om «et pose med 1000 KRONER!!» og ser for seg at hun med denne summen kan kjøpe «ny TV uten teip på strøm til oss, rød Adidas sko til Dembe, og ny jakke til mamma. For jakke til mamma nå har hull i lommer».⁴⁴

Klasse og økonomi påvirker også Nansis blikk på verden. Måten hun ser verden på, viser kort sagt at hun sorterer den ut fra et klasseperspektiv. Et eksempel finner man første gang hun møter Ask. Da beskriver hun han på denne måten: «Plutselig en sjukk gutt med blond sossesleik, fancy dameveske, og altfor dyr grå jakke stå i døra og se på meg».⁴⁵ Riktignok er kroppsstørrelsen det første hun ser, men deretter er tingene hun legger merke til, knyttet til klasse: Ask har overklassens stil, dens sveis og klær. Perspektivet er gjennomgående i teksten. Hjemme hos Ask observerer Nansi at de «har en flat TV uten tape på strøm. En fin hvit sofa som ikke trenger bøkene å stå på»,⁴⁶ og hun merker seg at Ask og hjemmet hans «lukte som dyr vaskemiddel».⁴⁷

---

⁴³ Sewali, *Hør'a dagbok*, 6.

⁴⁴ Sewali, *Hør'a dagbok*, 37.

⁴⁵ Sewali, *Hør'a dagbok*, 43.

⁴⁶ Sewali, *Hør'a dagbok*, 124.

⁴⁷ Sewali, *Hør'a dagbok*, 45, jf. også 132.

Den største innsikten i at andre mennesker lever helt andre liv, kommer imidlertid på et tidspunkt da Nansi og vennene reiser til det hun kaller «rikingland». Nansi blir sjokkert over forskjellene i levestandard mellom den rike og den fattige delen av byen:

Når jeg se meg rundt steden, min hjernen bare oløøø!

For Makrellbekken og Tøyen er som iskrem og katter jo! De er HELT FORSKJELLIG!! I stedet for brun snø, snøen her er helt hvit. I stedet for høy grå blokker, vi gå forbi deilig hus etter deilig hus. Alle malet i forskjellige farger. De til og med har HAGE OG SIKKERT TRAMPOLINE PÅ SOMMEREN! Og selv om vi gå midt på veien, det ikke er noe bilene som sjøre på oss. Til og med LUFTA er ren som nyfødt baby jo (etter baby har blitt vaska og sånn da).⁴⁸

Nansi så vel som leseren blir med andre ord gang på gang gjort oppmerksom på at *klasse* er en (minst) like viktig faktor i Nansis liv som etnisk tilhørighet.

«så heftig, at Beyoncé kunne bo i den liksom!»:

Forholdet mellom klasse og etnisitet

Påvisningen om at Nansi identifiserer seg som en fattig jente, og at hun leser og oppfatter verden med et klasseperspektiv, understreker i seg selv Nilssons poeng om at man ofte ikke kan forstå litterære karakterer fullt ut dersom man kun legger vekt på kategorien etnisitet. Man kunne kanskje sagt at denne innsikten er kompleks nok for en bok som er skrevet for barn, men boka går lenger: Den viser også at forholdet mellom etnisitet og klasse er komplekst.

For det første er boka klar på at kategoriene klasse og etnisitet henger tett sammen. På vei til Makrellbekken gjør nemlig Nansi seg følgende refleksjon: «For plutselig vi er i rikingland. Hvordan jeg vet at vi er i rikingland? Fordi jeg, Avi og Marvin er de eneste utlending igjen på T-bane».⁴⁹ Slik poengterer boka på den ene siden at vi må ha blick for klassetilhørighet og ikke bare etnisitet når vi skal forstå mennesker og menneskers livsvilkår. På den andre siden blir det også

---

⁴⁸ Sewali, *Hør'a dagbok*, 165.

⁴⁹ Sewali, *Hør'a dagbok*, 164.

understreket at disse kategoriene likevel henger tett sammen. Det finnes imidlertid også en tredje innsikt: Til tross for at kategoriene henger tett sammen, er det ikke slik at de *alltid* henger sammen.

At klasse og etnisitet har sterke sammenhenger, betyr altså ikke at det er en regel uten unntak. På dette punktet blir Nansis umiddelbare oppfatning, slik den blir presentert på vei til Makrellbekken, utfordret, og det skjer nettopp på denne turen. Her blir nemlig Nansi overrasket over at den tidligere bestevennen Marvin, som også er et etnisk minoritetsbarn, faktisk har en far som bor i et hus som er «så heftig, at Beyoncé kunne bo i den liksom!»⁵⁰ Dessuten formidler boka at alle, uavhengig av etnisk opphav, kan havne i Nansis klasse. Den etnisk norske Ask, Nansis nye bestevenn, tjener som eksempel på det. Han har foretatt en omvendt klassereise. Han bodde opprinnelig i Oslos beste strøk, men har måttet flytte til Tøyen. Årsaken er at farens han har dødd, noe som har medført at moren har blitt en alenemor med helt andre økonomiske vilkår enn tidligere. Riktignok er økonomien i Asks familie fortsatt bedre enn i Nansis, noe som blant annet vises gjennom møblene de har innredet leiligheten med, men boka gir like fullt en advarsel om hvor tilfeldig fattigdom kan ramme. Dødsfall i familien er tross alt hendelser ingen kan gardere seg mot. Samlet sett sier dermed boka at alle, uavhengig av etnisitet, kan ende opp i en lavere klasse, men sannsynligheten for at man allerede i utgangspunktet tilhører en lavere klasse, er likevel større dersom man i tillegg er en etnisk minoritet.

«Mamma ALDRI gå tidlig hjem fra jobb!»:

Prekariatet i *Hør'a dagbok*

Foreløpig har jeg lagt vekt på bokas utforsking av forholdet mellom klasse og etnisitet, og jeg har i den sammenheng koblet lavere klasse sammen med fattigdom, men også dette er en kobling boka problematiserer. Kort sagt tar boka opp innsikten om at gamle klasseinndelinger og -forståelser er i endring, og på den måten peker den mot Guy Standings tanker om «prekariatet». Standing presenterer prekariatet som en «ny gruppe i verden, en klasse som er i emning», og det menneskene som tilhører gruppen, har til felles, er ifølge Standing en

---

⁵⁰ Sewali, *Hør'a dagbok*, 166.

mangel på «arbeidsrelatert trygghet».⁵¹ *Hør'a dagbok*, som gir oss innsyn i et barns verden fra et barns perspektiv, handler riktignok lite om arbeid i seg selv, men Standings refleksjoner er likevel relevante på to måter: For det første tar romanen opp hvilke konsekvenser manglende arbeidsrelatert trygghet har for barn, og hvis man følger dette temaet, finner man for det andre at boka nettopp tar opp i seg at gamle klasseinndelinger er i endring.

Innsiktene nevnt over kommer til uttrykk gjennom *Hør'a dagboks* tematisering av hva som ligger til grunn for dårlig foreldreskap. Jeg har tidligere løftet fram at måten moren til Nansi utøver foreldreskap på, henger sammen med hennes ønske om at barna i framtiden skal kunne løfte seg ut av fattigdommen. Leser man teksten nøye, kan man imidlertid ane at motivasjonen til moren ikke bare handler økonomi, men også om arbeidsforhold. Én ting er at hun ønsker at barna skal få jobber med høyere lønn enn det hun selv har – hun må tross alt ha to jobber – men en annen kan være at hun ønsker at barna også skal få høyere arbeidsrelatert trygghet. Iallfall kan Nansis beskrivelse av morens arbeidsetikk antyde at dette nettopp er noe moren mangler. Nansi skriver følgende når hun blir sjokkert over at moren for en gangs skyld er tidlig hjemme: «Mamma ALDRI gå tidlig fra jobb. Til og med hvis hun hadde mista et arm, hun bare hadde putta plaster på armløs skulder, og fortsatte å jobbe».⁵² Tolv år gamle Nansi reflekterer ikke over hvorfor moren viser en slik stamina, men voksenleseren aner underteksten her, nemlig at moren kanskje ikke har en jobb å gå tilbake til hvis hun ikke møter opp. Goder som sykemelding eller omsorgspermisjon virker ikke å være tilstedeværende i morens liv. I *Hør'a dagbok* får dette altså ikke konsekvenser kun for arbeidstakeren selv: Det får også konsekvenser for barna, som blir røft behandlet *fordi* moren selv mangler trygghet.

At prekaritetsbegrepet er relevant for *Hør'a dagbok*, og da i den forstand at tradisjonelle klasseinndelinger er i endring, blir tydelig dersom man trekker inn Marvins situasjon. Saken er at Marvins rike far er en dårlig forelder av nettopp samme grunn som Nansis mor. Faren og stemoren er influensere, og gjennom Nansis observasjoner får leseren innsikt i at usikkerheten som preger denne bransjen, går utover foreldreskapet overfor Marvin. Idet Marvin entrer det store

---

⁵¹ Guy Standing, *Prekariatet. Den nye farlige klassen*, Rune Salomonsen overs. (Oslo: Res Publica, [2011], 2014), 18 & 38.

⁵² Sewali, *Hør'a dagbok*, 75.

Beyoncé-huset, er familien i gang med juleshooten som består av familiefotoer. Marvin spør håpefullt hvor han skal stå, men får et avvisende svar fra faren, som oppgir følgende grunn til at Marvin ikke kan være med: «Dette er årets viktigste fotoshoot. [...] Disse bildene skal i New York Times. Derfor er det viktig at alt er perfekt. Alt».⁵³ Man kunne kanskje tro at valget om å utelate Marvin fra familiefotoet handler om manglende kjærlighet. Akkurat det gjør det nok også når det gjelder stemoren, men det er ikke en karakteristikk som rammer faren.⁵⁴ Han virker tvert imot glad for at Marvin er kommet hjem: «MARVIN! [...] Hvor har du vært?», roper han, og den tilhørende illustrasjonen viser en mann som smiler og slår velkomment ut med armene. Når han avviser sønnen, beskriver Nansi dessuten at han er «ubekvem i blikken».⁵⁵ Avvisningen, som går dypt inn på Marvin, og som Nansi opplever som brutal, handler altså ikke om spørsmålet om å være glad i barnet sitt. Det som gjør at Marvin blir satt til side, er derimot influensernes evige strev etter å holde på og få nye følgere, for slik å opprettholde inntekten. Dårlig foreldreskap handler dermed verken om etnisitet eller om å være fattig eller ei. Det er i denne boka snarere knyttet til ustabile og usikre arbeidsforhold: På samme måte som Nansis mor mangler Marvins far «arbeidsrelatert trygghet», og på samme måte som i Nansis hjem gjør dette også Marvins hjemmesituasjon vanskelig. Gjennom denne parallelle situasjonen antyder boka at samfunnet er i endring på en måte som kan føre til at gamle og vante klasseinndelinger er i omveltning.

Når det er sagt, viser boka gjennom framstillingen også et annet poeng fra Standing. Han understreker som nevnt at prekariatet er en «*klasse i emning*», og i det ligger det at det ennå ikke er «en *klasse for seg*».⁵⁶ Dette gir gjenklang i *Hør'a dagbok*, for der finner man ingen spor av solidaritet mellom mennesker som kan knyttes til prekariatet. Den finner man derimot mellom fattige etniske minoriteter på Tøyen. Nansi er selv et eksempel på dette. Til tross for at hun har lite penger, kjøper hun flere ganger kakao til Zarah, som sitter på fortauet og selger et gatemagasin. Nansi velger med andre ord å bruke de få kronene hun har, på de som har enda mindre, og som lever under enda mer usikre forhold. Samholdet og solidariteten rår på Tøyen, men dette mangler i gruppen som tilhører prekariatet. For familien til

---

⁵³ Sewali, *Hør'a dagbok*, 175–176.

⁵⁴ Det er for så vidt verdt å merke seg at boka gjentar fordommer om den onde stemor, og at dette er et tilfelle der fordommen *ikke* blir problematisert.

⁵⁵ Sewali, *Hør'a dagbok*, 173 & 175.

⁵⁶ Standing, *Prekariatet*, 32.

Marvin har Nansi ikke annet enn forakt til overs: «DE ER JO ET GJENG MED VAKKER PSYKOPATER JO!», understreker hun.⁵⁷ Med dette utbruddet viser hun riktignok solidaritet overfor Marvin, men hun ser ikke at det finnes en parallell mellom Marvins far og hennes egen mor.

Bokas verdifulle innsikter

Er *Hør'a dagboks* viktigste verdi at den gir etniske minoritetsbarn en litterær karakter å identifisere seg med, slik flere voksne anmeldere av boka ser ut til å mene? Akkurat denne påstanden har allerede blitt problematisert, for hvem er egentlig romanens implisitte leser? Iversen viser til Nina Bahars refleksjoner knyttet til denne og lignende bøker, og Bahar mener det motsatte av anmelderne. Hun opplever at boka egentlig «er skrevet for et hvitt publikum».⁵⁸ På den andre siden finner man de som framhever at boka inneholder innsikter som gjør den verdifull for en langt større gruppe lesere. Som nevnt mener en barneanmelder at alle som kan lese, bør lese boka, og Goga og Bukve understreker at bokas innsikter om flerspråklighet taler til både barn og voksne uavhengig av etnisitet.⁵⁹ Jeg slutter meg til konklusjonene om at boka treffer en større målgruppe enn anmelderne legger opp til, og vil på bakgrunn av min analyse tilføye at boka tilbyr (barne)leseren interseksjonelle og klasseanalytiske innsikter.

For det første kan man si at boka nærmest påkaller eller framprovoserer et interseksjonelt perspektiv hos leseren. Den gir i utgangspunktet signaler om at det primære temaet er kulturmøter, og følgelig at etnisitet framheves på bekostning av andre sosiale kategorier. Dette skjer ved at formmessige grep som språk og karakterbygging er gjenkjennelige fra bøker som typisk sorteres innunder denne termen, og det skjer ved at Nansi gjennomgående i boka eksplisitt eller implisitt reflekterer over sin status som etnisk minoritet. Kvaliteten ved boka viser seg imidlertid i at den utfordrer de ofte fordomsfulle forklaringene og sammenhengene den etablerer: Straks oppfatningen av at etnisitet er den kategorien som fullt ut kan forklare Nansis person og levekår, er etablert, bryter

---

⁵⁷ Sewali, *Hør'a dagbok*, 177.

⁵⁸ Nina Bahar, «Forbi stereotypene. Hva om litteraturen kunne gjort mer for oss?», essay. *Vinduet*, 2025–09–11. <https://www.vinduet.no/essayistikk/forbi-stereotypene>. Jf. også Iversen, «Kvifor skrive? Identitet, skriveridentitet og tekstskaping som motiv i barneromanane *Hør'a dagbok* og *Buffy By er talentfull*», 248–249.

⁵⁹ Bukve & Goga, «Den flerspråklege skjønnlitteraturen sitt potensiale for undervisning i og om språklege tema i norskfaget».

boka ned fordømmen ved å gi flere forklaringer på hvorfor Nansi er som hun er. På den måten motsetter boka seg aktivt forklaringer som er tuftet på fordømmer og forenklinger. Den så å si advarer leseren mot å følge sine første innskytelser i forsøket på å forstå mennesker, noe som nettopp er et siktemål ved teorien om interseksjonalitet.

Følger leseren bokas spill med etablerte fordømmer, kan leseren få innsikt i at det foregår komplekse samspill mellom ulike sosiale kategorier, noe som er den interseksjonelle teoriens grunnleggende poeng. I *Hør'a dagbok* blir dette poenget presentert i barnelitterær form. Romanen viser ikke bare at klassesamhengighet er en like viktig faktor i Nansis liv som etnisitet. Den viser også at kategoriene henger tett sammen, samtidig som boka understreker at de likevel ikke er gjensidig avhengige av hverandre. Den etniske majoriteten, representert ved Ask, kan gjennomgå en omvendt klassereise, og den etniske minoriteten, i dette tilfellet Marvin, kan tilhøre overklassen.

Videre viser boka at velkjente kategorier og klasseinndelinger overskrides i det moderne samfunnet. Dette kommer til uttrykk ved at boka etablerer paralleller mellom Nansis fattige mor og Marvins rike far og knytter disse til manglende arbeidsrelatert trygghet. Slik aktualiserer barneromanen Standings klasseanalyse. Kort sagt gir den leseren innsikt i Standings poeng om at en ny klasse, prekariatet, er i emning. Boka viser endatil at dette er en svært heterogen gruppe som kan inkludere både fattige og rike, både majoritet og minoritet, og dessuten at solidariteten mellom gruppe medlemmene foreløpig mangler.

Avslutningsvis vil jeg framheve bokas poeng om at foreldrenes usikre arbeidsforhold kan ha uheldige konsekvenser for barn. Både Nansis og Marvins hjemmesituasjoner formes av de voksnes ustabile arbeidsliv, og slik understreker boka at barns liv står i forlengelsen av foreldrenes arbeidsvilkår. Dette er en innsikt som synliggjør at barnelitteraturen, nettopp fordi den ofte setter barn i sentrum, kan tilføre perspektiver som kanskje ikke er like tydelig vektlagt i voksenlitteratur som tematiserer klasse.